

Eindredactie
Secretariaat VHCP

Redactie en productie
Textbeeld

Vormgeving
Carree Visuele en Interactieve communicatie

Fotografie
o.a. Zweerts Fotografie,
Esther van Nes Fotografie en
Willem Noordhoek

Druk
Drukkerij Efficianta

VHCP Secretariaat
Postbus 80523
2508 GM 's Gravenhage
tel. 070-7503100
fax. 070-3549766
www.vhcp.nl
vhcp@vhcp.nl

VHCP FOCUS is het jaaroverzicht van het
Verbond van Handelaren in Chemische
Producten. Voor het actuele nieuws, infor-
meer naar de digitale nieuwsbrieven, of
kijk op www.vhcp.nl

VHCP

Een uitgave van het Verbond van Handelaren in Chemische Producten

Focus

maart 2012

VHCP Jaaroverzicht 2011

Solide veiligheidscultuur dé standaard! - Kennis samenbrengen en meer nieuws over en voor de chemische distributie

Vertrouwen bevestigen

De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft in februari, ruim een jaar na dato, het onderzoeksrapport naar de brand bij Chemie-Pack te Moerdijk uitgebracht. De Onderzoeksraad geeft als aanbeveling dat de chemische industrie het actieplan 'Veiligheid Voorop' daadwerkelijk gaat uitvoeren. Dit betekent, volgens het rapport, ook dat ondernemingen er naar moeten streven om zich continu te verbeteren en dat de sector zelf zijn zwakke broeders aanspreekt. Deze aanbevelingen gelden ook voor de bedrijven die niet bij een branchevereniging zijn aangesloten!

Verder werd het nieuws van de afgelopen maanden mede gedomineerd door problemen in verschillende EU-lidstaten; de veelbesproken schuldencrisis. De nieuwsberichten gaan stevast over deze crisis, het wantrouwen tussen lidstaten, de olopemde schulden, et cetera. Ook het CBS kwam in januari met nieuwe cijfers over het vertrouwen van Nederlanders in de medemens. 'De meerderheid van de Nederlandse bevolking heeft vertrouwen in elkaar, in de politiek, in de politie en in het rechtsstelsel', aldus de bevindingen van het CBS. Vooral het vertrouwen in politici en in politieke partijen groeide, maar ook is er een sterke toename te zien in het vertrouwen in de verschillende instituties en organisaties.

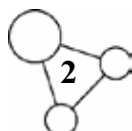
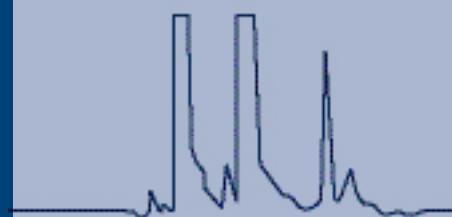
Voor de chemische sector is vertrouwen van politici, de Nederlandse bevolking en lokale bevoegde gezagen essentieel. Helaas startte 2011 het kalenderjaar zeer ongelukkig door de brand bij Chemie-Pack. Hoewel de brand geen doden en gewonden veroorzaakte, leidde deze calamiteit wel direct tot kritische vragen over de veiligheidscultuur bij Chemie-Pack, de bestuurlijke onmacht in de afwikkeling en over de ontstane maatschappelijke onrust. Zoals in het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid valt te lezen: 'De brand leidde tot veel beroering en onzekerheid over de gevolgen voor mens, dier en milieu in de getroffen gebieden in Nederland.'

Onze sector heeft daarom terecht direct de handen ineengeslagen om aan te tonen dat het met de veiligheidscultuur goed is gesteld, maar dat het altijd beter kan. Het VHCP heeft zich als actieve partner binnen het tienpuntenplan Veiligheid Voorop opgesteld en dat heeft geresulteerd in een concrete uitwerking van de verschillende actiepunten. Dit rapport, dat in samenwerking met VNCI, VNPI, VOTOP en VNO is opgesteld, werd in september 2011 aangeboden aan staatssecretaris Atsma.

Kortom, het is een goed teken dat de Onderzoeksraad voor Veiligheid in zijn aanbevelingen aan de sector de uitwerking en uitvoering van Veiligheid Voorop noemt. Daaruit spreekt vertrouwen in de sectorale aanpak. Bovendien geeft dit een extra stimulans om met elkaar goed door te pakken op de verschillende actiepunten.

Het is mijn doel om dit vertrouwen in de sector in 2012 verder te bevestigen. Hiervoor heeft het VHCP de continue inzet nodig van alle leden. Immers, onze sector ligt onder een vergrootglas van de maatschappij. Vandaar dat iedereen in de chemie zijn uiterste best moet doen om de veiligheidscultuur te laten uitblinken, zowel binnen als buiten het VHCP.

Robert Stuyt, secretaris

In dit nummer

< **VHCP: “Per saldo een goed jaar”**

» Nieuwjaarsbijeenkomst 2012 en reacties
van leden op 2011

pagina 4

< **Productnotificatie verplicht!**

» Het zal je kind maar zijn...

pagina 8

< **Solide veiligheidscultuur dé standaard**

» Veiligheid Voorop namens het VHCP

pagina 18

Verder in dit nummer:

De visie van...	pagina 7
Jaaroverzicht VHCP 2011	pagina 9
Communicatie en belang van kengetallen	pagina 13
Afscheid en nieuwe voorzitter Commissie Milieu & Veiligheid	pagina 14
VHCP Responsible Care Barometer	pagina 16
Evolutie, geen revolutie	pagina 17
Even voorstellen...	pagina 20
Synerlogic kiest voor het VHCP!	pagina 21
Kennis samenbrengen	pagina 22
Ledenoverzicht	pagina 23

Nieuwjaarsbijeenkomst VHCP

“Per saldo een goed jaar”

De nieuwjaarsbijeenkomst aan het Lange Voorhout in Den Haag bracht - zoals ieder jaar - vele VHCP-leden op de been om samen terug te kijken op 2011 en het glas te heffen op 2012. Voorzitter Piet van der Slikke maakte nog eens duidelijk dat een heroriëntatie van de belangenbehartiging voor de chemische distributie geen overbodige luxe is.

In zijn speech sprak Piet van der Slikke een dankwoord uit aan Paul van Nispen voor het gebruik van de locatie. Ook bedankte de voorzitter in het bijzonder Robert Stuyt, Cocky Kusters en Linda van Gaalen voor al hun inspanningen. Inmiddels heeft Linda van Gaalen haar taken overgedragen aan Jaap Groot, die hij ook van harte welkom heette. Op pagina 22 leest u meer over deze nieuwe uitvoerend secretaris van het secretariaat. Ook waren er lovende woorden voor al het werk van de Commissie Milieu & Veiligheid en vooral de inspanningen van Dré Mevissen, die onlangs als voorzitter van deze commissie afscheid heeft genomen. Piet van der Slikke benadrukte nog eens het belang van deze commissie, die als uitzonderlijk onderdeel werkt binnen het VHCP. In deze FOCUS een interview met Dré Mevissen en met zijn opvolger Mari den Adel.

Eurocrisis

Terugkijkend passeerden belangrijke thema's die het afgelopen jaar prominent aanwezig waren. Piet van der Slikke: "In algemene zin is natuurlijk de eurocrisis de allerbelangrijkste, waar we allen in de laatste maanden van 2011 de invloed van hebben gemerkt. Voor dit moment heeft het weinig zin hierover veel te zeggen. Anders dan dat alles wat we over de toekomst zeggen of hopen, geen betekenis heeft wanneer deze vertrouwenscrisis niet wordt opgelost. Kortom, 2012 wordt een onzeker jaar."

Dubbele cijfers

Vervolgens liet de voorzitter weten dat 2011, volgens de VNCI, voor de chemische industrie een beter jaar is geweest dan 2010. De productie in deze sector groeide met enkele procenten en de omzet liet dubbele cijfers zien door de sterk gestegen prijzen. Volgens Piet van der Slikke is het overigens interessant dat 2011 nog nauwelijks terug is op het niveau van 2008. Over het reilen en zeilen binnen het VHCP gaf hij aan: "Voor de chemische distributie beschikken we nog niet over concrete gegevens, maar mijn intuïtie zegt dat het ook voor onze sec-

tor per saldo een goed jaar is geweest."

Topsector

Zoals bekend, heeft het kabinet de chemie, vanwege de sterke positie en de mogelijkheden om nog verder te groeien, aangewezen als topsector. Dit houdt in dat de Nederlandse overheid samen met bedrijven en de wetenschap gericht in de sector investeert. Piet van der Slikke over deze ontwikkeling: "De chemie is van belang voor het behoud van de welvaart in ons land. De VNCI heeft in dit kader haar visie voor de chemische industrie 2030-2050 ontwikkeld. Over de plaats en de rol van de chemie in het Nederland van 2050. Het onlangs verschenen rapport daarover en het door Cefic gepubliceerde rapport 'Facts & Figures 2011' zijn zeer lezenswaardig. Zo staat in de publicatie van Cefic dat China de grootste chemieproducent ter wereld is, de productie in Azië groter is dan die in Europa en de Verenigde Staten samen, en dat Nederland de vierde chemieproducent is in Europa."

De visie van de chemische industrie in Nederland 2030-2050 is te downloaden via www.heeftdechemietoekomst.nl. Het volledige rapport 'Facts & Figures 2011' vindt u op www.cefic.org.

Verdere consolidatie

"Terug naar de chemische distributie en het VHCP", vervolgde de voorzitter. "De consolidatie in onze sector gaat door, ook in 2011 zijn er vele voorbeelden. Verder letten bedrijven scherper op de kosten van belangenbehartiging en zien we dat bijvoorbeeld producenten en verkoopkantoren van producenten niet dubbel meer willen worden vertegenwoordigd. Beide ontwikkelingen leiden tot ledenverlies bij het VHCP. Verwacht moet worden dat deze trend zich doorzet. Vandaar dat ik al jaren pleit voor een heroriëntatie van de belangenbehartiging in Europees en landelijk verband. Stroomlijning en pro-

fessionalisering en een betere aanwending van schaarse middelen, zijn noodzakelijk. Inmiddels heeft het VHCP voorzichtig maar beslist ingezet op verdere professionalisering. Onder meer met een stevig Responsible Care-beleid.”

Aansluitend deed Piet van der Slikke een oproep aan dit beleid constructief mee te werken en ook aan het verschaffen van kengetallen, die essentieel zijn voor een goede belangenbehartiging. Verder memoreerde hij aan de vele onderwerpen waarmee het VHCP bezig is geweest, onder meer de nasleep van de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk, gevolgd door het initiatief voor het actieplan Veiligheid Voorop, en de Hygiëncode voor handelaren in levensmiddelenadditieven, de verdere implementatie van REACH, et cetera.

“Doe mee!” Dat was, naast de wensen voor gezondheid en succes, zijn slotwoord. Opdat het VHCP met de leden nog meer kan inzetten op veiligheid, gezondheid en milieu en kan sturen op meer zelfregulering.

Hoe hebben verschillende leden 2011 ervaren? En wat verwachten zij van 2012?

Een gestage groei

“2011 is voor Nocarbo een succesvol jaar geweest”, aldus commercieel directeur Ruud van den Berg. “Hoe dit komt? Door de uitbreiding van een aantal distributieschappen en de afronding van projecten bij afnemers hebben we in de landen waar wij actief zijn een gestage groei gerealiseerd. Vooral in het Midden-Oosten hebben we geprofiteerd van deze nieuwe activiteiten en onze vestiging in Dubai draagt nu ook sterk bij aan het zaken-cijfer van Nocarbo.”

“Iets waar wij met veel plezier op terugkijken, is de opening van ons kantoor in Frankrijk. Doordat we het distri-

butieschap voor Tronox, Elementis en SNCZ in Frankrijk hebben verworven, bleek een permanente vestiging noodzakelijk”, vervolgt Ruud van den Berg. “Ook voor 2012 staan er nog enkele interessante projecten op stapel, die we zeker positief gaan afronden. Verder zijn we tot nu als bedrijf redelijk ongeschonden door de crisis heen gekomen. Dit komt ook doordat onze activiteiten buiten Europa het goed doen, maar ook binnen Europa zijn we niet echt negatief gestemd. Wel zien we dat sommige afnemers het moeilijk hebben. Natuurlijk is dat lastig, maar door goede afspraken te maken en flexibel met onze klanten naar oplossingen te zoeken leggen we weer een basis voor de toekomst. Ook al zal 2012, gelet op de berichten, best een lastig jaar worden, wij geloven in onze eigen kracht en zijn optimistisch. Van het VHCP verwachten wij dat men doorgaat met het goede werk om bijvoorbeeld REACH-regelgeving en Responsible Care te vertalen naar de leden. Bovenal dat het VHCP nog meer een bindende factor zal zijn tussen alle belanghebbenden in de branche.”

Voldoende perspectief

“Voor De Noord Chemicals was 2011 in meerdere opzichten een prima jaar”, laat managing director Marco Bowser weten. “Naast de viering van ons 35-jarig bestaan hebben wij wederom een mooie groei doorgemaakt in zowel omzet als winst. Om dit op een juiste manier invulling te geven, hebben wij ons personeelsbestand verder uitgebreid.

Het afgelopen jaar begon aarzelend, maar al snel kwam de vraag naar grondstoffen weer normaal opgang. Gedurende het jaar werd echter wel zichtbaar dat door de aanhoudende negatieve berichtgeving over de Europese crisis er in de basischemie productiecapaciteiten moesten worden bijgesteld naar meer realistische aantallen.”

“Hoe wij de economische ontwikkelingen ervaren?”, vervolgt Marco Bowser. “In een snel veranderende markt zien wij een steeds actievare rol voor ons weggelegd. Dit

resulteert in een nauwere samenwerking met zowel afnemers als leveranciers. Speerpunten zijn hierbij kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid. Kansen die zich in 2011 aandienen hadden verder betrekking op het uitbreiden van het productengamma met onder meer vaste stoffen van toonaangevende Europese producenten. Ook voor 2012 zijn de verwachtingen positief en hebben wij een aantal prachtige uitdagingen. Dit alles wordt kracht bijgezet door op stapel staande nieuwe projecten binnen onze groep. Daarnaast tonen recente investeringen door multinationals aan dat de West-Europese markt nog voldoende interessant is. Kortom: een jaar met voldoende perspectief!”

Meer zelfregulering goede zaak

Bestuurslid Carl Blomme is als managing director verantwoordelijk voor Brenntag Benelux. Hoe verliep 2011 voor Brenntag Nederland? Carl Blomme: “Voor onze divisie in Nederland speelde het afgelopen jaar vooral de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk en de impact daarvan op hoe overheden naar onze sector kijken. Neem het verscherpte toezicht, de maatschappelijke context en de daarmee samenhangende toenemende regeldruk. Vandaar dat wij ook initiatieven als Veiligheid Voorop van harte steunen. Dit actieplan, waaraan ook het VHCP hard heeft meegewerkt, past ook helemaal in de behoefte om op een goede manier om te gaan met meer zelfregulering. Laten zien dat we met elkaar weten wat er van ons wordt verwacht en dat we dit ook doen. Verder speelde natuurlijk op Europees niveau de schuldencrisis van overheden en banken. Als gevolg van die eurocrisis is het vertrouwen weg en dit zorgt voor een sterk toegenomen volatiliteit, hetgeen zich nu al duidelijk laat zien in de bedrijfsactiviteiten. Om uit die schulden- en eurocrisis te komen zal er binnen Europa in de komende periode een zeer delicate evenwichtsoefening dienen uitgevoerd te worden. Iets waar we allemaal, zowel industrie als consument, de impact van zullen voelen. Net als in het verleden telt voor ons dat we in 2012 de verwachtingen van al onze stakeholders adequaat willen beantwoorden. Of het nu gaat om de maatschappij als geheel, onze klanten, leveranciers, overheden, medewerkers of aandeelhouders, wij volgen onze vertrouwde koers.

Hierbij zal de externe onzekerheid voor 2012 wel een zeer prominente plaats innemen. Immers, de grote vraag is: hoe komen we met elkaar uit deze crisis? En wie betaalt uiteindelijk de rekening?”

Veel waardering voor Veiligheid Voorop

Hillebrand Koelewijn, die ook in de Commissie Milieu & Veiligheid participeert, is sinds vorig jaar eindverantwoordelijk voor productie, laboratorium, techniek en KAM bij MAVOM. Hoe heeft deze technisch manager 2011 ervaren? “MAVOM kijkt terug op een goed jaar en wij hebben 2011 positief kunnen afsluiten. Net als iedereen ondervinden wij de gevolgen van de recessie, maar ons grote voordeel is dat wij actief zijn op een brede markt. In 2011 hebben wij ons vooral gefocust op het verkrijgen van een nieuwe Wm-vergunning (Wet milieubeheer). Een redelijk complex traject, waarbij we ondervonden dat communicatie essentieel is. Daarnaast hebben we ons ingezet om het managementteam slagvaardiger te maken, waardoor we nog sneller en beter kunnen anticiperen op wat er in onze sector gebeurt. Voor 2012 hebben we wederom een aantal belangrijke actiepunten op stapel staan. Zo is uit de milieuvergunning een actiepunt gekomen dat leidt tot een verbouwing van ons magazijn. Bovenal blijven we ons richten op veiligheid. We willen dit binnen onze organisatie nog meer borgen door onze medewerkers onder meer breder op te leiden. Voor ons is daarbij het VHCP een zeer actieve brancheorganisatie die branchebreed veiligheid probeert te verankeren onder meer met het initiatief voor het actieplan Veiligheid Voorop. Een plan dat wij als MAVOM zeer waarderen en waarvoor wij ons in het verlengde van onze bedrijfsfilosofie graag willen inzetten.”

Duurzame sector

Inmiddels is 2012 een paar maanden oud en blijft het ongewis hoe we met elkaar uit de eurocrisis gaan komen. Voor het VHCP betekent het nieuwe jaar weer een volle agenda waarbij wordt gefocust op een duurzame sector die zich blijft inzetten voor milieu en veiligheid, zoals tijdens de commissievergaderingen en klankbordgroepbijeenkomsten. Voor de agenda volg de nieuwsbrieven van het VHCP of kijk op www.vhcp.nl.

“Genoeg argumenten om lid te worden.”

De visie van...

Het VHCP-bestuurslid Luc Martens (Helm Chemicals) in FOCUS over de noodzaak van een sterke nationale brancheorganisatie, zelfregulering en het onderling delen van kennis en ervaring. Wat betekent dit in de praktijk?

“Samen met de secretaris van het VHCP, Robert Stuyt, wordt voortdurend aandacht besteed aan het versterken van het ledenbestand. Enerzijds door bedrijven die lid zijn te bezoeken als er ergens vragen heersen of specifieke informatie is gewenst. Anderzijds door nieuwe leden te werven. Soms heersen er praktische of functionele bezwaren om lid te worden. Het komt voor dat men bijvoorbeeld al lid is van een brancheorganisatie die meer toegespitst is op de toepassingen die men levert en niet zozeer op de chemiesector als geheel, zoals wel bij het VHCP het geval is. Veelal constateren wij dat de werkzaamheden dichter bij de chemie liggen, dan bij de toepassingen. Sowieso als je ziet wat er allemaal in de sector gebeurt, ook door de brand bij Chemie-Pack, zijn er genoeg argumenten om lid te worden van een brancheorganisatie. Weliswaar wil de overheid minder regelgeving om het ondernemersklimaat te stimuleren, maar door een incident als Chemie-Pack roept de maatschappij juist om meer regels, of strengere regelgeving, of intensievere inspecties. Als VHCP zijn wij daarom een belangrijke gesprekspartner om bij de overheid kenbaar te maken wat er onder onze leden wordt gedaan als het gaat om veiligheidsbeheersing. In die contacten geldt, hoe sterker we als brancheorganisatie zijn, hoe serieuzer Den Haag ons zal nemen.

Een goed voorbeeld van die pro-actieve houding is het actieplan Veiligheid Voorop. Ook hiermee toont de sector aan zelfregulerend op te willen treden, zoals we ook al doen met het Responsible Care-programma. Bovendien laten we door die interactie zien wat er bij onze leden speelt, en ook communiceren we naar de leden wat de overheid van hen verwacht”, aldus Luc Martens.

Ketenverantwoordelijkheid

Als we naar Europa kijken, geeft Luc Martens aan als ondernemer vooral actief te zijn in Nederland en België. Een stem in Brussel blijft ook in zijn ogen belangrijk, zoals voor REACH. Wel benadrukt hij: “Het lidmaatschap opzeggen bij een nationale organisatie zoals het VHCP en inwisselen voor een Europese variant is in mijn

Luc Martens

optiek onverstandig. Zeker als men commercieel actief is in ons land. Ook wanneer men in Nederland is gevestigd en met lokale dienstverlening te maken heeft, doordat bijvoorbeeld de opslag of het transport hier wordt uitbesteed, dan heb je als bedrijf wel met ketenverantwoordelijkheid te maken. Het is dan goed om te zien wat er bij verschillende partners leeft om daarop te kunnen anticiperen.”

Stimuleren

In dit licht vindt Luc Martens ook het onderling delen van technische en inhoudelijke kennis en ervaring van belang. “Wij als VHCP moeten proberen dit nog meer te stimuleren. Je kunt die kennisuitwisseling tijdens bijvoorbeeld workshops organiseren door onafhankelijke derden uit te nodigen en met elkaar in discussie te gaan over bepaalde problematiek. Zo kunnen onder meer ook de onderzoeksresultaten over Chemie-Pack namens de Onderzoeksraad voor de Veiligheid helpen te signaleren waar het mis kan gaan, of dreigt mis te gaan. Of om te zien hoe bijvoorbeeld regelgeving op regionaal niveau wordt toegepast, want daarin zitten soms grote verschillen. Kortom, als je in de chemie opereert kun je niet zonder een representatieve organisatie die je vertegenwoordigt in de vele discussies, en die je wegwijs maakt in het labrynt aan wetten en regels.”

Productnotificatie verplicht!

Het zal je kind maar zijn...

Het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) adviseert artsen en andere hulpverleners over de mogelijke gezondheidseffecten van acute vergiftigingen en de behandelmogelijkheden. Daarbij kan het gaan om individuele patiënten, of om een ongeval of calamiteit met meerdere slachtoffers. Zonder juiste informatie over gevaarlijke stoffen - die in de handel zijn - kunnen kostbare secondes verloren gaan. Wat moet er gebeuren?

“Bedrijven die gevaarlijke producten op de markt brengen zijn wettelijk verplicht om informatie over deze gevaarlijke producten, zoals de complete samenstelling en toxicologische eigenschappen, aan te leveren bij het NVIC”, vertelt projectmedewerker ondersteuning productnotificatie Ronald de Groot. “Deze gegevens, ook wanneer er wijzigingen optreden in benaming of samenstelling, zijn voor ons essentieel om aan onze kerntaak invulling te geven.”

De praktijk

Het NVIC, dat sinds 1 juli 2011 deel uitmaakt van het UMC Utrecht, wordt jaarlijks ruim 42.000 maal geraadpleegd over blootstellingen van mensen en ook van dieren aan giftige stoffen. In ruim 20% van de blootstellingen gaat het om huishoudmiddelen, doe-het-zelfproducten, bestrijdingsmiddelen, desinfectantia, industrieproducten en cosmetica. In veel van de gemelde vergiftigingsgevallen over bovenstaande productgroepen zijn de slachtoffers jonge kinderen.

“Er is echter nog winst te behalen”, vervolgt Ronald de Groot. “Uit onze recente analyse blijkt dat veel leden van het VHCP nog geen productinformatie aanleveren. Vandaar dat wij bedrijven en brancheorganisaties informeren en stimuleren om productinformatie (van de juiste kwaliteit) aan te leveren. Uiteraard wordt de verstrekte informatie vertrouwelijk behandeld en alleen gebruikt voor medische doeleinden.”

Ziekenhuisopname, of niet?

Wat als het mis gaat? Ronald de Groot: “Stel een kindje neemt enkele slokken van een ruitensproeier antivries, dan is het belangrijk om te weten welke ingrediënten het specifieke merk bevat, zoals isopropylalcohol, ethyleenglycol, alcohol of een combinatie hiervan. De concentratie van elke van deze stoffen (die per merk sterk kunnen verschillen) is - naast ingenomen hoeveelheid en het lichaamsgewicht van een patiënt - eveneens van belang voor een risicoschatting. Is het een lichte, matige of ernstige vergiftiging? Is ziekenhuisopname nodig? Gaat het

om een product met een hoge concentratie ethyleenglycol waarvoor specifieke behandeling nodig is? Valt het wel mee en kan het in de thuissituatie worden afgewacht? Na elke blootstelling geeft het NVIC op maat advies en hiervoor is informatie over de samenstelling van het betrokken product erg belangrijk. Dag en nacht, zowel telefonisch als via onze site www.vergiftigingen.info, zijn wij bereikbaar voor advies bij kleinschalige of grootschalige incidenten.”

Wettelijke verplichting

Productnotificatie is een wettelijke verplichting die volgt uit artikel 45 van de Europese verordening CLP (Classification, Labelling and Packaging) Nr. 1272/2008, die in de Nederlandse wetgeving is vastgelegd in het 'Warenwetbesluit Deponering Informatie Preparaten'. De nieuwe Voedsel en Warenautoriteit controleert de uitvoering van dit besluit bij bedrijven. Voor de bepaling van de gevaarscategorie van een product gaat de CLP de Preparatenrichtlijn 1999/45/EG vervangen. Het NVIC faciliteert de aanlevering van de productinformatie.

Eenvoudig aanleveren

Sinds 2009 gelden nieuwe regels voor de kwaliteit van de productinformatie en kunnen bedrijven informatie eenvoudig aanleveren via een beveiligde website van het NVIC: www.productnotificatie.nl. Op www.vhcp.nl, rubriek ledenafdeling, onder Milieu & Veiligheid, vindt u het informatieblad van het NVIC met de nieuwe richtlijnen. Hierin staat onder meer welke eisen worden gesteld aan de documenten, en hoe te handelen wanneer een eerste notificatie voor een groot aantal producten wordt ingediend.

Dankzij de volledig geautomatiseerde werkwijze gaat alles digitaal en is de ingediende informatie direct beschikbaar voor de 24-uursinformatietelefoon van het NVIC. Sinds de invoering van deze aanpak is voor ruim 30.000 producten informatie ingediend.

Meer weten over het NVIC, dat ook trends signaleert en wetenschappelijk onderzoek verricht, lees het jaarverslag op: <http://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/660100005.pdf>

VHCP: Jaarverslag 2011

In dit jaarverslag drie thema's in de spotlights die in 2011 een belangrijke rol hebben gespeeld voor het VHCP. Tevens een overzicht van de activiteiten van het VHCP, zoals de verschillende commissies, werkgroepen en vergaderingen. Maar ook een korte toelichting op de belangenbehartiging in Brussel en de inspanningen daarvoor vanuit het VHCP.

In de ban van Moerdijk

Op 5 januari 2011 ontstond even voor halfdrie in de middag een brand bij het bedrijf Chemie-Pack uit Moerdijk. De gebeurtenissen in de uren daaropvolgend hebben veel invloed gehad op het chemische jaar in Nederland. Een incident van deze omvang heeft een effect op de gehele chemische industrie; op de publieke, politieke en bestuurlijke houding ten opzichte van de chemie. Enkele krantenkoppen die voorbij kwamen: 'Kritiek op overheidsoptreden brand Moerdijk', 'Bleker geeft boeren Moerdijk compensatie', 'Schade chemiebrand geschat op 40 miljoen', 'Hulpverleners Moerdijk liepen gevaar', 'Chemie-Pack in staat van beschuldiging gesteld', de hoeveelheid nieuwsberichten was niet te overzien en de experts vielen over elkaar heen om de schuldige(n) aan te wijzen.

Thema: Veiligheid Voorop

De grote vraag die uiteindelijk volgt, is: Had dit incident voorkomen kunnen worden? Vragen die dan voor de sector direct volgen zijn: Welke preventiemaatregelen zijn aan de orde in een dergelijk bedrijf? Had dit bedrijf zijn risico-inventarisatie op orde? Hoe is het gesteld met het risicomanagement als procedure binnen het bedrijf? Hoe wordt compliance management georganiseerd? Hoe worden medewerkers in staat gesteld om deskundig en adequaat opgeleid hun werk te doen? Kortom, hoe is de veiligheidscultuur op het bedrijf?

Uiteindelijk ruim een jaar later op 9 februari 2012 komt het rapport uit van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Maar daarvoor worden in alle regio's inspecties verscherpt en neemt de roep om strengere handhaving door politiek Den Haag toe. De chemische sector zelf neemt mede daarom al eerder direct actie. Met het actieplan Veiligheid Voorop worden acties opgesteld die, samengevat, er toe moeten leiden dat een solide veiligheidscultuur standaard wordt in alle bedrijven die grootschalig met gevaarlijke stoffen werken. Dat de brand bij Chemie-Pack impact heeft gehad in 2011, dat valt echter niet te ontkennen. Op pagina 18 en 19 leest u meer over hoe het VHCP invulling gaat geven aan dit actieplan.

Thema: REACH

Tijdens de Algemene Ledenvergadering gaf mevrouw Jensen-Korte van Fecc alvast een voorproefje op wat de branche te wachten staat in de komende jaren. En daarmee een toelichting op REACH en GHS vanuit haar expertise en kennis vanuit vorige posities in de industrie, Cefic en de Europese Commissie.

REACH blijft, en gaat nog veel tijd en energie kosten van de bedrijven. Met andere woorden reserveer tijd en geld voor REACH! Dit is niet alleen de boodschap die de inhoudelijke werkgroepen van het VHCP dit jaar hebben uitgedragen, maar ook de Europese belangenorganisatie Fecc geeft in haar rapporten weer dat we er nog lang niet zijn. De volgende deadline van 2013 lijkt ver weg maar is dat niet. De verwachting is dat er meer mkb-bedrijven betrokken zullen zijn bij de volgende fase en dat deze bedrijven minder zijn toegerust om de complexiteit van REACH te beheersen. Belangrijke lessen uit de vorige deadline zijn:

- Communicatie kan en moet veel beter; welke gebruiken er zijn, wie zijn alle belanghebbenden, hoe werken de SIEF's en hoe kunnen alle noodzakelijke data gegeneerd worden tegen redelijke kosten?
- Kosten waren niet altijd transparant, maar een tip van mevrouw Jensen-Korte is dat een dispuut over de kosten

Thema: Hygiëncode

Sinds 1 januari 2006 schrijft de nieuwe Europese Verordening inzake levensmiddelenhygiëne voor dat ieder bedrijf in de levensmiddelensector (in alle fasen van het productieproces) een voedselveiligheidsplan moet opstellen, en de daarbij behorende werkzaamheden moet uitvoeren. Het VHCP heeft uitvoering gegeven aan deze verordening door het schrijven van een Hygiëncode. In 2011 is deze code voorgelegd aan de ROW (Regulier Overleg Warenwet) ter beoordeling en goedgekeurd. Vervolgens is de Hygiëncode in de Staatscourant gepubliceerd en daarmee ook goedgekeurd door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Het doel van de code is om de leden van het VHCP voor- schriften en basisvoorwaarden aan te bieden waarmee zij kunnen voldoen aan de Europese hygiëneregelgeving. De leden hebben de keuze om zelf een systeem te implementeren op basis van de voorwaarden uit de Europese Verordening, of deze code te volgen. De code is van toepassing op handelsbedrijven die levensmiddelen,

Uta Jensen-Korte

vaak veel meer tijd en geld kost dan het ooit oplevert.
- Het feit dat er verschillende formats waren voor de SDS (Veiligheidsinformatieblad) en de grootte van de documenten kunnen problemen geven.

Het afgelopen jaar is gebruikt om veel van deze thema's in kaart te brengen en te ondervangen. Het VHCP heeft in verschillende gremia de discussie rond de nieuwe Veiligheidsinformatiebladen gevoerd en gesproken over harmonisatie en gebruiksgemak. Het resultaat is dat er meer begrip is voor de situatie waar bedrijven mee te kampen hebben. En over de angst dat de informatie over veilig gebruik van stoffen niet echt terechtkomt waarvoor die bedoeld was, namelijk bij de eindgebruiker. We zijn er nog niet en deze gesprekken zullen voortduren. Daarnaast heeft het VHCP in samenwerking met de VNCI een REACH Compliance Workshop georganiseerd. Het doel van de workshop was om een praktische (e)SDS-assessmetaanpak te introduceren om de locaties van de deelnemers klaar te maken voor de gewijzigde Veiligheidsinformatiebladen en de nieuwe (Use) Compliance Check-verplichtingen.

additieven, ingrediënten en technische hulpstoffen voor de levensmiddelenindustrie inkopen, bewerken, opslaan en distribueren. De nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit hanteert de Hygiëncode als uitgangspunt voor de controle bij bedrijven op de bedrijfsspecifieke invulling en de naleving daarvan.

Het voedselveiligheidsplan in deze code dient ter beheersing van de relevante voedselveiligheidsrisico's en is opgesteld volgens de beginselen van het Hazard Analysis Critical Control Point-systeem (HACCP). De Hygiëncode maakt de implementatie van de HACCP een stuk gemakkelijker. Let wel, de code is gebaseerd op de gemiddelde processen bij verschillende VHCP-leden en ontslaat de leden uiteraard niet van hun eigen verantwoordelijkheid. Indien bepaalde voor een bedrijf relevante processen niet in deze code worden omschreven, dient men voor deze processen een aanvullende gevaaranalyse op te nemen in het eigen HACCP-plan.

Het VHCP en de activiteiten

Het afgelopen jaar zijn veel bijeenkomsten georganiseerd, inhoudelijke vergaderingen, workshops, klankbordgroepbijeenkomsten, de Algemene Ledenvergadering en natuurlijk niet te vergeten het Social Event. Hieronder volgt een overzicht per onderdeel wat zich het afgelopen jaar allemaal heeft afgespeeld.

Leden en bestuur VHCP

Naast een **viertal bestuursvergaderingen** was er een goed bezochte **Algemene Ledenvergadering**, waarbij nadrukkelijk werd gesproken over de brand bij Chemie-Pack. Daarnaast waren er in 2011 uiteraard een **nieuwjaarsbijeenkomst**, een Social Event en een lunchbijeenkomst. Voor het VHCP telt bij dit soort bijeenkomsten de kracht van de ontmoeting en het versterken van de goede persoonlijke verhoudingen.

De jaarlijkse **lunchbijeenkomst** vond in 2011 plaats op 31 oktober. De heer Wegter, politicoloog en overtuigd Europeaan, gaf een bijzonder interessante lezing over de financiële crisis en het Europese integratieproces. De kern van zijn betoog: 'de Europese Unie verkeert in een existentiële crisis'.

Ook het **Social Event** op 9 september was een geslaagde dag. De leden vinden het belangrijk elkaar ook in een andere setting te ontmoeten, waarbij ontspanning en plezier voorop staan. De aanwezigheid van Jongeren In de Chemie (JIDC) wordt ook zeer gewaardeerd. In totaal kwamen tachtig deelnemers naar het event en dat was een mooi aantal voor een heerlijke dag samen actief optrekken, uitwaaien, borrelen, dineren en tot diep in de nacht napraten.

Commissie Milieu & Veiligheid

De **Commissie Milieu & Veiligheid** kwam in 2011 drie keer bijeen. Daarnaast was er een gezamenlijke bijeenkomst met de Werkgroep Responsible Care om de gebeurtenissen bij Chemie-Pack te bespreken.

De commissieleden waren actief betrokken bij de herziening van PGS 15 (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen). Daarnaast hebben de onderhandelingen over het CCV-inspectieschema, dat invulling moet geven aan hoe inspecties voor brandbeveiligingssystemen moeten verlopen, veel tijd gekost. Zo was het VHCP daarvoor sinds mei al bij zeker zeven bijeenkomsten aanwezig. Het CCV is het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid. Het betalende bedrijfsleven, de kaderstellende partijen en de leveranciers komen gelukkig steeds meer op één lijn, en er lijkt schot te zitten in de discussies. Zaak is om de inspectie A-instelling vooral datgene te laten doen waar ze goed in is; namelijk het inspecteren of datgene wat de belanghebbende partijen met elkaar over brandveiligheid zijn overeengekomen doelmatig is geborgd.

Ook was er volop aandacht voor PGS 8, PGS 29 en de op te stellen PGS 31, die zal gaan over de opslag van vloeibare chemicaliën. De commissie verwacht ook daar, net als bij de herziening van de PGS 15, een langdurig en intensief traject. Daarnaast staan drugs en explosieve precursoren als onderwerp scherp onder de aandacht van de (inter)nationale gemeenschap en het VHCP houdt ook dit thema hoog op de eigen agenda. Vanuit het ministerie van Veiligheid en Justitie en het ministerie van Infrastructuur en Milieu worden verschillende klankbordbijeenkomsten georganiseerd om met stakeholders het overleg aan te gaan. Het VHCP is bij de verschillende gremia aangesloten en heeft daaraan afgelopen jaar actief deelgenomen. Via de nieuwsbrieven is over de voortgang met regelmaat gecorrespondeerd.

Responsible Care

De **Werkgroep Responsible Care** kwam het afgelopen jaar vijf keer bijeen, exclusief de speciaal ingelaste bijeenkomst over Chemie-Pack. Een terugkerend thema is uiteraard de prestatie van de leden van het VHCP inzake de navolging van Responsible Care. Besloten is in 2011 de Responsible Care Barometer op te zetten. Hiermee kan op detailniveau inzicht worden verkregen hoe de leden presteren op het gebied van Responsible Care.

Daarnaast organiseerde het VHCP de klankbordgroep-bijeenkomst, waarvan de gepresenteerde onderwerpen door de aanwezigen zeer goed werden ontvangen. Onderwerpen waren: calamiteitenplan, verzekeringen, crisisbeheersing en hoe een grote firma hiermee omgaat. Leerpunt was wellicht dat calamiteiten altijd meer kosten dan de verzekerde waarde van goederen, en dat onderbreking van de continuïteit wellicht het grootste gevaar is voor een onderneming. Komend jaar besteedt het VHCP ook hieraan extra aandacht.

Verder was er de tweejaarlijkse VHCP Responsible Care-dag, waarbij een bezoek is gebracht aan Schiphol en het brandweeroefencomplex ter plaatse. De deelnemers werden door verschillende sprekers meegenomen in de Responsible Care-praktijk van zijn of haar bedrijf. Uiteindelijk gaf de brandweer Schiphol uitleg over hoe deze organisatie omgaat met de kritische en complexe operatie op het Schiphol-terrein.

Stoffen- en Arbodag

De **Stoffen- en Arbodag**, die traditiegetrouw in goede samenwerking met de VNCI wordt georganiseerd, vond plaats op 1 juni 2011. Vragen die aan de orde kwamen waren: Waar staan we met REACH en CLP? Voor welke uitdagingen staan bedrijven in de nabije toekomst? Met welke stoffenregels buiten de EU kunnen bedrijven te maken krijgen? Hoe moeten bedrijven omgaan met het extended Veiligheidsinformatieblad (e-SDS) en hoe om te gaan met exposure scenario's, DNEL's en wettelijke grenswaarden? En welke ontwikkelingen zijn er op het gebied van nanotechnologie?

De deelnemers van het VHCP gaven deze dag een ruime voldoende, en gelukkig ook voldoende input voor een volgende Stoffen- en Arbodag die voor 9 mei 2012 op de agenda staat.

Fecc

Het VHCP heeft bij **Fecc** - de Europese belangenorganisatie van de chemische distributie - zitting in verschillende werkgroepen, zoals de **Werkgroep Responsible Care** en de **SHE comité**. In de werkgroepen staan voor het VHCP de visie en de belangenbehartiging van de Nederlandse chemische distributie centraal. Het lidmaatschap van het VHCP wordt overigens door de overige Fecc-leden hoog gewaardeerd. Bovenal blijft het VHCP hierdoor op de hoogte van de sentimenten in de rest van Europa en de problemen die spelen in relatie tot de Europese handel en distributie van chemicaliën. Fecc heeft korte lijnen naar bijvoorbeeld de Europese Commissie, het Europees Parlement en Cefic, waarvan de leden van het VHCP profijt hebben.

Ook in 2011 bezocht het VHCP verschillende vergaderingen, het jaarlijkse congres en de jaarvergadering. Op al deze momenten kwamen thema's voorbij die de branche aangaan, en was er ruimte om ervaringen en ideeën uit te wisselen.

Doordat het mogelijk is om agendalid te zijn van verschillende Fecc-werkgroepen, beschikt het VHCP over een goede informatievoorziening van verschillende thema's. In de nieuwsbrieven - en in de toekomst ook in de nieuwsflitsen - zijn de leden geïnformeerd over relevante Europese ontwikkelingen. Leden kunnen uiteraard altijd het secretariaat benaderen wanneer zij daarover meer toelichting wensen.

Cefic / ICCTA / CBA

In het kader van weten waar directe stakeholders mee bezig zijn, onderhoudt het VHCP ook nauwe contacten met onder meer **Cefic**, **ICCTA** en **CBA**. Waarbij de insteek altijd is: Hoe kijken deze partijen naar de Europese handel en distributie van chemicaliën, wat zijn hun belangen en hoe verhouden die zich tot de handel en distributie?

De secretaris van het VHCP, Robert Stuyt, heeft zitting in de Board van ICCTA (International Council of Chemical Trade Associations). Het Responsible Care-programma van het VHCP is rechtstreeks gebaseerd op het ICCTA-programma. In 2011 heeft de secretaris van het VHCP onder andere meegewerkt aan het herdefiniëren van de ICCTA-statuten.

Communicatiestrategie vernieuwd

Een belangrijk bindmiddel voor het VHCP is goede communicatie met de achterban. Maar, nieuwe ontwikkelingen volgen elkaar steeds vaker in een razendsnel tempo op. Ook binnen het VHCP. In 2012 gaat het secretariaat daarom de communicatie intensiveren. Verder worden de mogelijkheden versterkt om te informeren en gezamenlijk te discussiëren over tal van onderwerpen. Handige en snelle online communicatiemiddelen zijn daarbij onmisbaar.

Nieuwe invulling FOCUS

Voorheen werd het magazine, in combinatie met enkele nieuwsbrieven, drie keer per jaar gepubliceerd. Het VHCP stapt nu over op één FOCUS, die meer het karakter krijgt van een jaarverslag en bedoeld is voor een brede groep lezers, zowel voor leden als andere stakeholders. Deze uitgave is daarvan een voorbeeld met niet alleen een verslag van het afgelopen jaar, maar ook met interviews over bijvoorbeeld de visie van het bestuur en waarom leden kiezen voor het VHCP.

Opvoeren frequentie nieuwsbrief

Voortaan volgt er zes keer per jaar een digitale nieuwsbrief. Hierin bespreken we per thema de meest recente nieuwswaardigheden. Overduidelijke thema's zijn natuurlijk milieu, veiligheid, REACH, CLP en Responsible Care, maar ook andere thema's komen zeker aan bod. Daarnaast krijgen de leden een vaste rubriek om bedrijfsnieuws te presenteren aan de ontvangers van de nieuwsbrief. Ook informatie omtrent de VHCP-agenda wordt een terugkerend onderwerp.

Nieuwsflitsen - NEW!

Dit jaar start het secretariaat ook met het verspreiden van nieuwsflitsen, via gestandaardiseerde e-mailberichten. Informatie in deze nieuwsflitsen hangt natuurlijk af van het nieuwsaanbod, maar ook van een aantal criteria, zoals het belang ervan voor een relatief grote groep leden, de snelheid van het nieuws, de mogelijke termijn waarbinnen het nieuws gecommuniceerd moet worden en of het nieuws alleen via het secretariaat bij de leden terecht kan komen.

Website - optimaliseren ledendeel

De website van het VCHP bestaat uit twee delen, een algemeen publiek gedeelte en een ledendeel. Dit jaar wordt gekeken of en hoe wij de website kunnen inzetten als een nog betere communicatievorm met de leden. Er zijn vergevorderde plannen om het ledendeel te veranderen in een extranet, waarbij documentenverstrekking aan

de leden een belangrijk element wordt. Denk bijvoorbeeld aan een online-omgeving waar per thema, werkgroep, commissie of bijeenkomst de relevante documenten aangeboden worden en opgeslagen. De omgeving wordt dan een online-databank. Het doel is om daarmee de hoeveelheid informatievoorziening verder te stroomlijnen en te optimaliseren.

Kengetallen 2011 – oproep aan de leden

Om uw belangen goed te kunnen behartigen en te weten welke onderwerpen, issues en aandachtspunten prioriteit verdienen, is het van het grootste belang dat het VHCP een volledig en betrouwbaar beeld heeft van de omvang en activiteiten van de chemische distributie in Nederland en van zijn leden in het bijzonder. Eind januari is aan alle leden de vragenlijst 'Inventarisatie kengetallen chemiehandel Nederland 2011' toegestuurd. De vragenlijst is ook te downloaden op www.vhcp.nl.

Alle gegevens worden uiteraard vertrouwelijk behandeld en verwerkt tot een anoniem branche-resultaat. Op individueel niveau zijn uw gegevens uitsluitend inzichtelijk voor het VHCP-secretariaat. Zoals gebruikelijk wordt dit Nederlandse branche-resultaat van het VHCP aangeboden aan Fecc. Deze organisatie bundelt alle gegevens van de verschillende Europese landen. Hiermee kan zij jaarlijks een reëel beeld van de chemische distributie in Europa presenteren tijdens de Fecc-jaarvergadering.

Een aantal leden heeft de vragenlijst nog niet ingevuld, wij vragen u dit alsnog te doen. Heeft u vragen? Dan kunt u altijd terecht bij het secretariaat.

De nieuwe voorzitter

Op de Algemene Ledenvergadering van 19 maart 2012 wordt Mari den Adel officieel tot voorzitter van de Commissie Milieu & Veiligheid benoemd. Toen deze HSE-manager van Brenntag Nederland daarvoor werd gevraagd heeft hij geen moment gearzeld. Wat zijn de beweegredenen van Mari den Adel?

“In 1985 ben ik mijn carrière bij het toenmalige Chemproha gestart en ik heb daar diverse functies vervuld. Vanaf 1996 ben ik mij meer met veiligheid gaan bezighouden. Mijn chemische kennis heb ik vooral door praktijkervaring opgebouwd en daarbij heb ik een aantal cursussen gevolgd, zoals Specialist vervoer gevaarlijke stoffen. Binnen Brenntag Nederland ben ik fulltime werkzaam als HSE-manager, dus altijd actief met veiligheid en milieu. Ook ben ik lid van het HSE-team Brenntag Europa, waarin alle landen waar Brenntag opereert zijn vertegenwoordigd. De functie van voorzitter sluit daarom naadloos aan op mijn dagelijks werk. Ik wil graag van de gelegenheid gebruikmaken om het bestuur te bedanken voor het in mij gestelde vertrouwen, dat ik graag wil waarmaken. Daarbij ben ik ervan overtuigd dat we elkaar nodig hebben om de commissie succesvol te laten blijven.”

Niet alleen mooie cijfers

Wat zijn voor de nieuwe voorzitter belangrijke agenda-punten? “Uiteraard is heel Nederland, dus ook de commissie bezig met de gevolgen van de brand bij Chemie-Pack. Inmiddels is het rapport namens de Onderzoeksraad voor Veiligheid definitief gepubliceerd. Hierin staan voldoende aanbevelingen die we als commissie moeten vertalen naar de leden van het VHCP. In het verlengde hiervan loopt het project Veiligheid Voorop waar we in nauwe samenwerking met de Werkgroep Responsible Care de nodige aandacht aan moeten geven. Mijn persoonlijke boodschap hierin is dat we uit moeten kijken dat we niet een papieren veiligheid aan het creëren zijn, waarbij het behalen van mooie rapportcijfers belangrijker wordt dan het veilig omgaan met chemie.

Verder is er in Nederland qua normering en certificering vrij veel gaande waar de commissie in ieder geval bij betrokken moet worden, of blijven. Het moet in Nederland duidelijk worden dat de betalende kant ook iets te zeggen moet hebben in dit kader. Wat ook steeds meer op ons afkomt, is de uitwerking van de blootstellingsscenario's in de nieuwe Veiligheidsinformatiebladen (MSDS) voor REACH.”

Werk voortzetten

Nog een persoonlijke boodschap aan Dré Mevissen? “Dré wil ik in ieder geval bedanken voor de tijd dat ik

onder zijn voorzitterschap in de commissie heb mogen zitten. Ik zal proberen op een dusdanige manier te werk te gaan dat de leden niet merken dat er een nieuwe voorzitter is. Kortom, voortzetten waaraan hij begonnen is. Verder hoop ik dat Dré nog lang lid blijft van de commissie en daarmee zijn kennis te kunnen blijven gebruiken.”

Commissie Milieu & Veiligheid

Voorzitter neemt afscheid

Als iemand hart heeft voor de chemische distributie en daarover kennis wil delen, dan is dit Dré Mevissen van VHCP-lid Helm Chemicals. Samen met andere werkgroepleden van de Commissie Milieu & Veiligheid staat hij voor een goede invulling van (nieuwe) regelgeving en het intensiveren van bewustwording over milieu en veiligheid. Wat heeft hem al die jaren als voorzitter geïnspireerd en waarom geeft hij het stokje over aan Mari den Adel van Brenntag Nederland?

“Bij Helm Chemicals ben ik altijd actief geweest met milieu en veiligheid. Ook wanneer wij als onderneming een adviseur inhurden, dan wilde ik niet alleen weten hoe het advies luidde, maar ook hoe men tot dit advies was gekomen. Door die nieuwsgierigheid heb ik veel kennis opgebouwd. De Commissie Milieu & Veiligheid van het VHCP is altijd een goed netwerk en communicatiemiddel geweest om die kennis te delen en te vergroten”, motiveert Dré Mevissen zijn inspanningen voor de commissie.

Terugkijkend? “Wat voor mij telt, is de prettige samenwerking met de specialisten van collega-bedrijven en de toenemende bewustwording voor milieu en veiligheid. Dit geldt ook voor de steun van en samenwerking met het secretariaat, Frank Hes, Robert Stuyt, Sanne Muijser, Linda van Gaalen, Cocky Kusters en sinds kort met Jaap Groot en de samenwerking met de VNCI. De brancheorganisatie voor de chemische industrie die in de persoon van Macco Korteweg Maris als lid van de commissie een deskundige en waardevolle bijdrage levert. Overigens, ik blijf actief in de commissie, want voorlopig zijn er meer dan genoeg onderwerpen. Mijn reden om af te treden is ook niet dat ik het wel genoeg vind en er geen zin meer in heb. Het is meer dat ik van mening ben dat nu de tijd is

Dré Mevissen

> “We kunnen veel meer van elkaar leren!”

Mari den Adel

> “Geen papieren veiligheid creëren”

aangebroken dat een ander de kans krijgt om dit werk over te nemen, en ik heb alle vertrouwen in Mari den Adel.”

Accent op veiligheid

Ruim tien jaar was hij voorzitter, maar Dré Mevissen kijkt liever naar de toekomst dan terug. Wat zijn volgens hem de verwachtingen? “Het thema milieu en veiligheid zal de komende jaren nog een hot item zijn, met het accent op veiligheid. We zitten nog midden in de nasleep van de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk en de implementatie op de werkvloer van REACH moet nog beginnen. Ook onze maatschappij accepteert steeds minder risico’s en dat vraagt een steeds voorzichtiger beleid met het omgaan van chemicaliën. Incidenten worden door de pers uitvergroot, veroorzaken een angstcultuur en hebben een negatieve uitwerking op de complete sector. Vandaar dat deregulering voorlopig niet zal gelden voor de chemiesector. Zo zal de in ontwerp zijnde PGS 31 voor tankopslag de komende jaren mogelijk net zo veel invloed op de praktijk hebben voor bulkopslag als de PGS 15 voor de opslag van verpakte chemicaliën.

Ook bij de discussie over blootstelling en bij de implementatie van de exposure scenario’s van REACH zullen wij als branche de vinger aan de pols moeten houden om ‘overacting’ te voorkomen. Verder is het op korte termijn implementeren van het actieplan Veiligheid Voorop een belangrijk item. In deze tijd moet veilig werken ingebakken zijn in de cultuur van een bedrijf dat met chemische stoffen werkt.”

Wat blijft een uitdaging? “Er moet voor gewaakt worden dat de lat, uitsluitend voor goedwillende bedrijven die een goede en open veiligheidscultuur hebben, alsmaar hoger wordt gelegd. Dit terwijl bedrijven die minder ver zijn en of die zich bewust of onbewust mooier voordoen dan ze zijn, de dans (blijven) ontspringen. Bij Veiligheid Voorop moeten wij juist deze laatste bedrijven zien te bereiken. Hierbij moet ook gewerkt worden aan ketenverantwoordelijkheid en gedacht worden aan bedrijven die (nog) geen lid zijn van het VHCP.”

Concrete resultaten

Dat de commissie goed werk levert, blijkt ook uit

de resultaten. Zo zijn met subsidie van de overheid binnen het VASSt-project (Versterking Arbeidsomstandigheden Stoffen) verschillende concrete zaken gerealiseerd, zoals de Richtlijn bulkleveringen, het opleidingsplan, de Stoffenmanager en de PIMEX-voorlichtingsfilms. Concrete resultaten zijn er ook geboekt bij het opstellen en actualiseren van de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS), waarbij de actualisatie van PGS 15 de belangrijkste is. Ook is er een bijdrage geleverd aan het opstellen van wetgeving, onder meer bij het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen) en de regeling daarvoor, de Revi. Hoe kijkt Dré Mevissen terug op het overleg met overheden? “Het is goed om te zien dat het VHCP op het gebied van milieu en veiligheid werd en wordt beschouwd als een serieuze gesprekspartner. Bij het overleg dat tijdens mijn voorzitterschap is gevoerd, stond altijd het belang van de bedrijven centraal. In een aantal gevallen is door betere regels en of met lagere investeringsinspanningen een gelijkwaardig, of zelfs beter veiligheidsniveau gerealiseerd.”

Felicities en inzet

Tips voor de nieuwe voorzitter? “Allereerst wil ik Mari den Adel feliciteren met zijn benoeming en wens hem uiteraard alle succes. Momenteel telt de commissie twaalf leden, dat is een ruime meerderheid van de voorraadhoudende bedrijven. Ik adviseer de nieuwe voorzitter om al deze kennis te bundelen, maar gelijktijdig ook de taken te verdelen. De vele onderwerpen die er spelen en de tijd die dit vergt, kan niet zonder een spreiding van taken.

Tot slot wil ik als topic voor de nabije toekomst meegeven dat wij als bedrijven veel meer van elkaar kunnen leren van gemaakte fouten dan nu het geval is. Ik pleit hierbij voor uitwisseling van informatie over ‘(near) misses’ en het omzetten van die resultaten in goede praktijken.”

Goede praktijken

Een voorbeeld is de onlangs door Mari den Adel samen met Koos van Etten (Univar Benelux) opgestelde: ‘Goede praktijk voor het afvullen van brandbare vloeistoffen in IBC’s’ (Intermediate Bulk Containers), die nog dit jaar door de Commissie Milieu & Veiligheid wordt gepubliceerd.

VHCP Responsible Care Barometer

In 2011 heeft het VHCP voor het eerst een Responsible Care Barometer opgesteld. De barometer maakt de naleving van de lid-bedrijven inzichtelijk. En blijktbaar was dat ook nodig, want in de naleving van Responsible Care-uitgangspunten zitten grote verschillen tussen bedrijven.

Alle lid-bedrijven hebben de individuele score met een begeleidende brief ontvangen. Een aantal leden heeft daar direct gehoor aan gegeven door bijvoorbeeld de Third Party Verificatie (TPV), voorheen Third Party Audit genoemd, op te pakken. Daarnaast verwacht het VHCP dit jaar dat het invullen van de KPI-vragenlijst een veel betere score gaat opleveren. Zoals zichtbaar in het overzicht is het voor bedrijven helder hoe zij de score kunnen verbeteren. In de begeleidende brief is daarom ook opgenomen waarop het VHCP hoopt en verwacht dat de onderneming meer inzet gaat tonen.

Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een bedrijf wordt opgeroepen om actiever deel te nemen aan Responsible Care-

klankbordgroepen, of door lid te worden van een van de commissies. Andere bedrijven worden gevraagd om dit jaar de TPV aan te leveren, dan wel de kengetallenvragenlijst (op tijd) in te sturen.

Belangrijk is dat elke onderneming Responsible Care uitdraagt en in de visie van de onderneming meeneemt. Bij de barometeronderdelen is het mogelijk om op verschillende momenten en manieren te voldoen aan de verplichtingen. Het VHCP is dan ook van mening dat ieder bedrijf een score van boven de 75% kan en zou moeten halen. Kortom, maak werk van het nakomen van de verplichtingen en toon een actieve betrokkenheid bij de verschillende bijeenkomsten en commissies van het VHCP.

Third Party Verificatie (TPV)	50%
• ESAD II• TPV op basis van zelfanalyse-checklist• Logistieke dienstverleners met SQAS of gelijkwaardig• Ontheffing op basis brief aan bestuur omdat men lid is van VNCI of iets dergelijks (dit geldt alleen voor chemische industrie)• Ontheffing i.v.m. type bezigheden (pure handelsbedrijven)• Niets	
Invullen KPI's	20%
• KPI's volledig en op tijd ingevuld voor de deadline• KPI's volledig maar niet op tijd• KPI's onvolledig ingevuld en op tijd• KPI's onvolledig en niet op tijd• Geen KPI's ingevuld	
Bijwonen RC klankbordgroep meetings	20%
• Twee of meer bijgewoonde meetings (twee van de drie meetings)• 1 bijgewoonde meeting• Geen bijgewoonde meetings	
Overig (een van de drie)	10%
• Actief lid Commissie Milieu & Veiligheid• Actief lid van Werkgroep Responsible Care• Actief lid door presentatie, deelname ad-hoc werkgroep	

Evolutie, geen revolutie

In september 2013 wordt de Europese Biocidenverordening van kracht. Frank Hes coördinator van het Platform Biociden geeft een korte toelichting op deze nieuwe verordening, die volgens hem geen revolutie teweeg zal brengen.

“De nieuwe verordening komt in 2013 in de plaats van de Europese Biocidenrichtlijn, die dateert uit 1998 en nog steeds niet tot de gewenste harmonisatie binnen de Europese Unie heeft geleid. Zo is Nederland een van de weinige lidstaten, die de Biocidenrichtlijn integraal in de nationale wetgeving (de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden) heeft omgezet, en toepast. De meeste andere lidstaten zijn zo ver nog niet, of hebben optimaal gebruik gemaakt van het overgangsregime van de Biocidenrichtlijn. Van één Europese markt voor biociden is dan ook allerminst sprake, laat staan van een gelijk speelveld voor leveranciers en gebruikers van biociden. Alleen al om die reden juicht het bedrijfsleven de totstandkoming van de Biocidenverordening toe”, aldus Frank Hes.

Biociden zijn middelen om schadelijke organismen (schimmels, bacteriën, algen, ongedierte, et cetera) te weren of te bestrijden. Denk bijvoorbeeld aan desinfectantia, aangroeiwerende verven, conserveringsmiddelen en houtverduurzamingsmiddelen. Middelen die uitsluitend als biociden worden verkocht vallen niet onder REACH, maar onder het eigen wettelijke biocidenregime. In de verordening worden maar liefst 22 producttypen (PT's) onderscheiden. Voor elke toepassing, die wordt geclaimd, moet het middel expliciet zijn toegelaten.

Geen nationale koppen

Wat zijn nu de belangrijkste veranderingen die de verordening met zich meebrengt? “De belangrijkste is wel, dat de oude richtlijn wordt vervangen door een verordening. Een verordening heeft immers rechtstreekse werking in alle lidstaten en laat de lidstaten nauwelijks ruimte voor eigen aanvullende of afwijkende regels. In heel Europa gaan dezelfde procedures gelden met het Europees Agentschap voor Chemicaliën (ECHA) als regisseur. Een andere positieve verandering is de mogelijkheid om één toelating te verkrijgen voor heel Europa. Deze centrale toelating wordt geleidelijk aan ingevoerd en sommige PT's zijn er zelfs helemaal van uitgesloten. Maar het is een stap op de goede weg. Of van deze mogelijkheid veel gebruik gaat worden gemaakt, is ongewis. Het kan zijn dat lokale leveranciers kiezen voor een nationale toela-

ting, al dan niet met gebruikmaking van wederzijdse erkenning. Dat is ongetwijfeld sneller en goedkoper.

Wellicht minder spectaculaire, maar voor de praktijk niet onbelangrijke veranderingen ten goede, zijn de vereenvoudigde toelatingsprocedure voor minder schadelijke biociden, het instandhouden van de afgeleide toelatingen, de regeling om het ‘free riders’ moeilijk te maken en de regeling van zogeheten treated articles (met biociden behandelde voorwerpen). En gelukkig zijn er nog meer verbeteringen te noemen, die vooral aan de amendering door het Europees Parlement te danken zijn.”

Risico versus gevaar

Het Europees Parlement heeft in het oorspronkelijke voorstel helaas ook veranderingen aangebracht, die een serieuze bedreiging kunnen vormen voor de biocidenindustrie. Wat is het geval? Frank Hes vervolgt: “Ging de richtlijn nog uit van een risicobenadering, de verordening gaat uit van een gevaarsbenadering. Anders gezegd: op grond van de verordening wordt gekeken naar de inherente eigenschappen van de werkzame stof, ongeacht de blootstelling daaraan. Voldoet een werkzame stof aan een van deze cut-off criteria, dan is het meteen einde oefening en mag de stof niet meer voorkomen in een biocide. Door het European Biocidal Products Forum (EBPF) is – op basis van een survey onder de biocideproducenten – becijferd, dat dit zal leiden tot het verdwijnen van een derde van de bestaande biociden. Een andere bedreiging vormt de verhoging van de beoordelingskosten, die de verordening met zich mee zal brengen. En zo zijn er helaas nog meer bedreigingen.”

Waakzaam

Plus- en minpunten dus, alhoewel er ruimte is voor enige tevredenheid, is de conclusie van de coördinator van het Nederlandse Platform Biociden. De lobby van het chemisch bedrijfsleven, waaraan het platform (het VHCP is daar van meet af aan bij aangesloten) actief heeft deelgenomen, heeft er zeker toe bijgedragen dat leveranciers en gebruikers van biociden de toekomst met enig optimisme tegemoet kunnen zien. Maar waakzaamheid blijft geboden, want de nieuwe Biocidenverordening moet nog op ruim dertig onderdelen nader worden uitgewerkt.

Veiligheid Voorop

Solide veiligheidscultuur

De uitwerking van het actieplan Veiligheid Voorop is zo goed als afgerond. Maar zonder executie van het plan, ontbreekt het aan toegevoegde waarde. Uit het plan volgen dan ook verschillende acties, zowel voor het VHCP als voor de individuele BRZO-plichtige leden. Daarnaast gaat het VHCP ARIE-bedrijven stimuleren om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de verschillende acties.

“Veiligheid Voorop moet ertoe leiden dat een solide veiligheidscultuur dé standaard wordt in alle bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken”, geeft Jaap Groot namens het VHCP als toelichting op het actieplan, dat in september 2011 door VNO-NCW is gepresenteerd aan staatssecretaris Atsma van Infrastructuur en Milieu.

Actiepunten VHCP

» Betrokken leiderschap »»» Excellente uitvoering van het veiligheidsbeheerssysteem door: continue verbetering van de kwaliteit van het systeem en de uitvoering daarvan, meten van de veiligheidsprestaties en versterken van competenties »»»» Actieve veiligheidsnetwerken voor betere veiligheidsprestaties »»»»» In de keten alleen zaken doen met bedrijven die ook een solide veiligheidscultuur hebben »»»»»» Gegevens aanleveren voor gezamenlijke rapportage.

Senior-managementsinspecties

Wat betekent de uitwerking van de verschillende actiepunten in de praktijk? Jaap Groot: “Voor verschillende actiepunten is een metric ontwikkeld. Hiermee kunnen we in de uitwerking monitoren of de actiepunten uiteindelijk resulteren in positieve veranderingen. Verder neemt het VHCP in het bevorderingsplan bijvoorbeeld het principe van ‘walk the talk’ op, dat valt onder senior-managementsinspecties. Vooral met inspecties op de werkvloer toont het management de betrokkenheid bij veiligheid en is men aanspreekbaar voor uitvoerende medewerkers.

Daarnaast gaan we BRZO-plichtige leden ondersteunen om de interne veiligheidscultuur te monitoren. De uitkomsten moet men vervolgens jaarlijks aan het VHCP rapporteren. Ook gaat het VHCP inventariseren hoeveel leden een veiligheidsbeoordelingssysteem voor (logistieke) dienstverleners hebben om dit te kunnen gebruiken voor een nulmeting.”

Indicatoren veiligheidscultuur

Het VHCP heeft een drietal indicatoren geselecteerd om de interne veiligheidscultuur te monitoren. Zo zijn er leading indicators, zoals trainingen die aan medewerkers en leidinggevendenden worden gegeven. Daarnaast is er een reactieve indicator vastgesteld, namelijk het consequent toepassen van MoC (Management of Change). Jaap Groot vervolgt: “Deze procedure is een vereiste uit het BRZO, maar in de praktijk blijkt dit een van de moeilijkste BRZO-elementen te zijn. Vandaar dat we dit als indicator hebben aangemerkt, want een goede veiligheidscultuur vormt de basis om consequent MoC toe te kunnen passen. Verder geldt als indicator het registreren en onderzoeken van ‘process safety near misses’. Weliswaar wordt dit noch in regelgeving, noch in managementsysteemseisen verlangd, maar deze indicator is wel waardevol bij continue procesverbetering op het gebied van veiligheid.”

Competentiegericht

Binnen het Responsible Care-programma valt ook het versterken van competenties. Wat wil het VHCP daarmee met Veiligheid Voorop? “We gaan inventariseren welke opleidingen door BRZO-plichtige leden worden gebruikt, of eventueel intern bij die leden beschikbaar zijn. Op basis daarvan bekijken we voor welke competenties meer maatwerk nodig is. Ook wil het VHCP waar mogelijk informatie bieden over geschikte trainingen en opleidingen. Het VHCP gaat daarnaast bevorderen dat leden een competentie management-systeem hanteren, zodat aantoonbaar is dat werknemers over de juiste competenties beschikken.”

Regionale veiligheidsnetwerken

Hoe kan het VHCP de inspanningen voor betere veiligheidsprestaties nog meer bevorderen? “We zetten ons samen met de VNCl in voor een betere toelating van onze leden bij de verschillende regionale veiligheidsnetwerken en/of pleiten ervoor dat leden op ad-hoc basis mogen deelnemen aan dit soort veiligheidsbijeenkomsten. Ook willen we de mogelijkheid bevorderen voor deellidmaatschap,

Samenstelling actieteam

Het actieteam Veiligheid Voorop van het VHCP, onder leiding van Robert Stuyt en Jaap Groot, bestaat uit: Harry van Baarlen (Brenntag Europe), Dré Mevissen (Helm Chemicals), Koos van Etten (Univar Benelux), Charles van der Horst (BASF Nederland) en Maarten Dankloff (Arkema North Europe).

Gezamenlijk oppakken

Harry van Baarlen, die tevens voorzitter is van de Werkgroep Responsible Care, over het actieplan: "Veiligheid Voorop kan alleen succesvol worden als we dit gezamenlijk oppakken. In eerste instantie de voorraadhoudende bedrijven die lid zijn, maar de volgende stap is dat we ieder VHCP-lid willen betrekken bij het actieplan. Hierin willen we per onderneming bekijken wat voor hen relevant is en ondersteuning bieden bij het aanleveren van informatie. Waar mogelijk willen we maatwerk toepassen, omdat leden die kleinschaliger opereren in chemie opzien tegen het extra papierwerk. Zo willen we onder meer bij leden die de opslag hebben uitbesteed, samen met hen beoordelen of dit goed is geregeld, of de desbetreffende partij bijvoorbeeld beschikt over de juiste certificaten. Kortom, vanuit het VHCP wordt ingezet op een intensieve ondersteuning richting bedrijven die gezien hun omvang en rol in de keten daaraan behoefte hebben. Heel gericht bekijken of ook zij uitvoering kunnen geven aan het actieplan."

zodat bedrijven die anders buiten de bestaande veiligheidsnetwerken c.q. -regio's vallen, toch kunnen meeliften op interessante deelterreinen."

Aansluiting met Responsible Care

Het VHCP kiest ervoor om de informatievergaring te integreren met de vragenlijst Inventarisatie Kengetallen Chemiehandel Nederland, ofwel de Responsible Care-vragenlijst. Eind januari 2012 is deze lijst verzonden aan de leden, met daarin de vragen voor Veiligheid Voorop verwerkt. Hierin zijn bepaalde keuzes gemaakt om te zorgen voor uniformiteit in beantwoording en rapportering. "Het VHCP stopt al veel energie in de naleving van de uitgangspunten voor Responsible Care, ook de naleving voor het actieplan zal zeker goed worden opgepakt", aldus Jaap Groot.

Breed gedragen actieplan

Veiligheid Voorop wordt door de verschillende deelnemers, zoals VNPI, VNCI, VHCP en VOTOB, eigenhandig uitge-

werkt en opgepakt, maar er is natuurlijk voldoende overleg. Door dit overleg zijn ook gezamenlijke uitwerkingen ontwikkeld. Hoe ziet initiatiefnemer VNO-NCW die samenwerking? "Onze taak is de leden enthousiast te houden voor het plan en sturing te geven aan de acties. Uiteraard met bepaalde nuances omdat we met diverse type chemiebedrijven te maken hebben, maar wel zodanig dat er een eenheid ontstaat binnen de uitvoering van het plan", antwoordt Willem-Henk Streekstra, die als secretaris namens VNO-NCW nauw betrokken is bij de invulling en de coördinatie.

Progressie aantonen

Wat is het belangrijkste doel van Veiligheid Voorop? "Je ziet dat wanneer er een incident ontstaat de politiek gelijk op de kar springt, met als gevolg meer regelgeving of strengere handhaving. Wij willen laten zien dat de sector progressie maakt, aantonen dat er minder incidenten gebeuren en dat de veiligheidscultuur continu de aandacht heeft. Heel veel gaat al goed, maar bij een aantal ondernemingen kan het beter", vervolgt Willem-Henk Streekstra. "Voor grote bedrijven kan dit inhouden dat bijvoorbeeld het management wekelijks over de werkvloer loopt om te zien wat er goed of fout gaat. Het gaat dus ook echt om de attitude binnen een onderneming, die moet doordrenkt zijn met het besef dat veiligheid constant een issue is. Deze betrokkenheid moet zo duidelijk aanwezig zijn, dat je de veiligheid als het ware kunt 'ruiken'. Het plan gaat er niet om dat we met elkaar van alles keurig beschrijven, maar het gaat echt om de houding ten opzichte van veiligheid, die mag niet veronachtzamen. Juist die mateloze inzet willen we met elkaar gaan aantonen. Daarbij is het uitgangspunt om rapportages zo klein mogelijk te houden. Voor grote BRZO-bedrijven zal dit grotendeels aansluiten op wat zij al verplicht zijn te rapporteren. Juist voor de kleinere bedrijven willen we dit zo slagvaardig mogelijk opzetten."

Effect

Waarop kunnen de verschillende brancheorganisaties rekenen? "VNO-NCW gaat al die rapportages coördineren en aanbieden aan de staatssecretaris. Binnenkort volgt een eerste opzet met daarin hoe we het plan bij de verschillende deelnemers gaan aanpakken. Uiteindelijk willen we ook aan de politiek en de samenleving laten zien wat we doen. Kortom, 'Be good and tell it!' Een goed initiatief binnen het plan is dan ook om op termijn kamerleden uit te nodigen en hen mee te nemen naar de praktijk. Dat zij zelf kunnen ervaren wat er wordt gedaan, waar eventuele knelpunten ontstaan en hoe bedrijven dit proberen op te lossen. Weliswaar is het plan vooral gericht op BRZO-bedrijven, maar we zien dat ook andere bedrijven het interessant vinden om hieraan mee te doen. Het effect van Veiligheid Voorop waaert nu al uit."

Even voorstellen...

Sinds maart 2011 is Paul Rek benoemd tot bestuurslid van het VHCP. Namens Shell Chemicals wil hij vooral kennis delen met de chemische distributie. Nog meer een winst situatie creëren voor iedereen die zich wil inzetten voor meer veiligheid, een beter milieu en Responsible Care. Wat heeft Paul Rek met chemie en het VHCP?

Paul Rek

> “Nog meer commitment!”

“Chemie is in heel mijn carrière leidend geweest. Na mijn studie scheikunde en bedrijfseconomie in Leiden heb ik verschillende functies vervuld binnen Shell Chemicals. Zo ben ik tweeëntwintig jaar geleden begonnen als R&D-medewerker en ben ik onder meer adviserend technoloog geweest in Pernis, in een van onze chemiefabrieken. De laatste drie jaar was ik global general manager voor de styreenbusiness, die binnen Shell een omvang heeft van ruim 2,5 miljoen ton per jaar. Sinds twee maanden heb ik een nieuwe functie binnen de organisatie en leid ik een wereldwijd commercieel changeproject voor alle producten van Shell Chemicals. Kortom, mijn hele loopbaan staat in het teken van chemie”, vertelt Paul Rek.

Van elkaar leren

Waarom het VHCP? “Shell Chemicals is als producent van mening dat we veel van elkaar kunnen leren op het gebied van milieu en veiligheid. Wat je ziet is dat de industrie, distributie en warehousing op deze gebieden met dezelfde vraagstukken kampen. Als lid van het VHCP kunnen wij onze kennis delen met betrekking tot milieu en veiligheid. Doordat het VHCP veel dichterbij de bron zit, vangen zij eerder signalen op, waardoor wij sneller inzicht krijgen in dit soort trends en ontwikkelingen bij handelaren en distributeurs. Het is zonde als je dit in een isolement wilt aanpakken.”

Relatie uitdiepen

Ook persoonlijk vindt Paul Rek het VHCP waardevol. Wat

is zijn motivatie? “Het bestuurswerk is een goede aanvulling op mijn functie binnen Shell, welke draait om sustainable profit. Binnen het VHCP als non-profitorganisatie kan ik mij inzetten voor onze industrietak, maar ook voor eindgebruikers en voor mensen die bijvoorbeeld dicht bij chemiebedrijven wonen. Samen zorgen voor sustainable veiligheid, daar wil ik graag mijn steentje aan bijdragen. Ik wil daarbij vooral de ogen en oren zijn. Verder vind ik het belangrijk dat we vanuit Shell en het VHCP nog meer focussen op hoe we van elkaar kunnen leren. Er wordt al goed met elkaar samengewerkt, maar deze relatie wil ik nog verder uitdiepen.”

Adverteren

Hoe ziet Paul Rek de toekomst van het VHCP? “De verdere consolidatie in de markt vraagt van ons hoe we met elkaar zorgen dat belangrijke functies binnen het VHCP behouden blijven. Hierbij is het nodig om te concentreren op de kernactiviteiten van het VHCP en goed te kijken waar we met andere brancheorganisaties kunnen optrekken. Het gevaar van een goed lopende brancheorganisatie, zoals het VHCP, is dat het bijna te gemakkelijk is om zonder lidmaatschap gratis mee te liften. Het resultaat van de activiteiten van het VHCP kan je niet meten op de individuele bedrijfsresultaten, maar aan de gezondheid en ‘license to operate’ van deze bedrijfstak. Het lidmaatschap is een diepte-investering in je eigen bedrijf. Wat als er geen VHCP zou zijn? De organisatie vertegenwoordigt immers de belangen van een hele grote groep, en is dé stem aan tafel bij de politiek.”

Eigen verantwoordelijkheid

“Let wel, het VHCP draagt aan en de invulling is aan de leden zelf”, vervolgt Paul Rek. “Zo moeten we gezamenlijk pro-actief omgaan met Responsible Care. Aantonen wat we doen om zaken te verbeteren. Invulling blijven geven aan onderwerpen die het VHCP aankaart in Den Haag, zoals met het actieplan Veiligheid Voorop. Dat betekent ook adverteren wat je doet. Weliswaar houdt dit een bepaalde inspanning, bijvoorbeeld rapportage van gegevens, en kwetsbaarheid in, maar een re-actieve houding is niet meer van deze tijd. Alles bij elkaar vraagt dit om nog meer commitment!”

Synerlogic kiest voor het VHCP

Wat beweegt bedrijven om samen op te trekken binnen het VHCP? Dit keer het woord aan logistieke dienstverlener Synerlogic over hun keuze om onlangs lid te worden.

“Synerlogic weet hoe belangrijk investeren is in veiligheid. Werken met chemicaliën vereist simpelweg een hoge mate van professionaliteit. Vanzelfsprekend willen wij risico's voor mens en milieu tot een minimum beperken. Als dochter van CA FNZ, die al vanaf het begin lid is van het VHCP, opereren wij in de logistieke sector. Denk daarbij aan distributie, warehousing, productie, reconditie en product- en kwaliteitsanalyses in ons eigen laboratorium in Duiven”, aan het woord is general manager Jan Heemskerk, die tevens COO is van werkmatschappij CA FNZ.

Gezamenlijk optreden

“Wij staan voor 'Value added logistics' binnen de chemische en voedingsmiddelenindustrie”, vervolgt Jan Heemskerk. “Onze keuze voor het VHCP is omdat wij voor onze logistieke projecten behoefte hebben aan extra ondersteuning als het gaat om regelgeving. Ook vinden wij het essentieel om als branche gezamenlijk op te treden in het licht van Responsible Care. Bovendien worden regels alleen maar complexer, zeker gezien de recente gebeurtenissen zoals de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk. We moeten dan met elkaar zorgen dat een en ander ook beheersbaar blijft. Belangrijk is dat we daarbij uitstralen dat we zaken met elkaar goed op orde hebben. Aantonen welke toegevoegde waarde chemie heeft en dat we daarmee veilig omspringen. Door dat te doen, halen we chemie uit de negatieve sfeer en voorkomen we onnodige discussies.”

Speerpunt voor meer veiligheid

Wel vindt deze general manager dat een duidelijk onderscheid gewenst is tussen bonafide en malafide bedrijven. Jan Heemskerk: “Bedrijven zoals wij investeren ongelooflijk in veiligheid en in het milieu, maar helaas zijn er bedrijven die langs de grenzen opereren en die meeliften op al deze inspanningen. Wat helpt is met elkaar nog strenger toezien op een pro-actieve houding van chemische bedrijven. Ook als we kijken naar bijvoorbeeld de nieuwe Biocidenverordening, waarmee wij veel te maken hebben. Je kunt met elkaar wel afspreken dat iedereen deze regels gaat naleven, maar dan moet dit ook gebeuren. Het VHCP zou daarin een nog actievere rol kunnen vervullen door bepaalde zaken aantoonbaar te maken, zoals ook wordt gedaan met Responsible Care. Vanuit die gedachte vind ik ook dat het actieplan

Jan Heemskerk

> “Kennisoverdracht in onze sector is essentieel.”

Veiligheid Voorop een echt speerpunt moet worden voor ieder bedrijf dat veilig en verantwoord wil omgaan met chemische producten.”

De praktijk

Hoe vertaalt Synerlogic haar lidmaatschap in de praktijk? “Namens Synerlogic is Marco Sloomans, onze operationeel manager, betrokken bij de Commissie Milieu & Veiligheid. Jamila Chedra, manager SHEQ van Synerlogic, is als Responsible Care-coördinator al jaren actief binnen de gelijknamige werkgroep. Binnen de commissie is veel kennis over de PGS-15 (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen). Ook dat was voor ons een reden om lid te worden. Wij willen namelijk onze totale warehousing daarop gaan afstemmen en dan hebben we veel baat bij ervaring die het VHCP in huis heeft. Tot slot zou ik graag zien dat we vanuit het VHCP nog meer kennis delen met bevoegde instanties. Te vaak blijkt dat veel van die instanties ver af staan van de dagelijkse praktijk. Kortom, er valt op alle fronten veel van elkaar te leren!”

Kennis samenbrengen

Het woord is aan de nieuwe uitvoerend secretaris Jaap Groot, de opvolger van Linda van Gaalen. Samen met de leden wil hij zich inzetten voor een VHCP dat zich sterk kan blijven maken voor de chemische distributie in Nederland en in Europa.

Zijn studie rechten in Leiden, met een verbreding in de economie, bracht Jaap Groot na zijn master in Public International Law bij de overheid. “De ervaring die ik daar heb opgedaan binnen verschillende departementen in binnen- en buitenland kan ik nu inzetten voor het VHCP. Zo heb ik onder meer voor de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel gewerkt, maar ook als tweede secretaris van de Alderstafel Schiphol, Eindhoven en Lelystad”, vertelt Jaap Groot. “Waarom ik deze functie ambieer? In de chemie zie ik bijzondere elementen samenkomen. In eerste instantie de specifieke kennis van processen en technieken, maar ook het globale karakter. Denk aan het wereldwijd verschepen van grondstoffen, het op Europees niveau registreren van stoffen en dit allemaal als basis voor alledaagse zaken in het leven. Daarnaast heeft Nederland een belangrijke positie als Europese transportader. Een mooie ontwikkeling daarbij is dat chemie als topsector is aangewezen. De combinatie van dit alles lijkt mij zeer uitdagend om voor te werken. De functie biedt mij veel ruimte om mijn kennis over onder meer juridische zaken en politieke verhoudingen samen te brengen met de specifieke vakken-kennis van de leden.”

Progressie

Waar ziet de nieuwe uitvoerend secretaris ruimte voor progressie? “Een deel van de leden is al over een lange periode intensief bezig met verschillende onderwerpen en discussies. Waar ik achter wil komen, is hoe en of de informatie bij iedereen goed genoeg doorkomt. Daarnaast heb ik ondervonden dat onderwerpen als veiligheid en milieu terecht al veel aandacht krijgen, maar ook andere zaken zullen wellicht meer aandacht moeten gaan krijgen. Ik zie in de organisatie en informatie van Fecc dan ook een goede graadmeter om te analyseren of alle belangrijke onderwerpen werkelijk aan bod komen. Ook hoop ik nog meer leden te bewegen om actief te participeren in bijvoorbeeld de klankbordgroepbijeenkomsten.”

Los van regelgeving

Een andere belangrijke uitdaging vindt Jaap Groot de strategische positionering van het VHCP voor de toe-

komst. Waar ziet hij kansen? “De wereld verandert, regelgeving wordt strenger, en de aandacht van politiek en bestuur zijn steeds moeilijker in te schatten. We moeten met elkaar durven om thema’s te behandelen, die - los van regelgeving - de sector raken. Op die manier kan het VHCP zich nog beter gaan profileren. Ook hierover wil ik samen met de leden nadenken. Mijn korte ervaring leert mij dat de huidige structuur door de leden als waardevol wordt ervaren, maar ik sta altijd open voor vragen, opmerkingen of suggesties.”

Vlaggendragers

En dan tot slot, Linda van Gaalen. Het valt haar een beetje zwaar om afscheid te nemen, want zij vindt de chemische distributie een prachtige branche. Het ondersteuningswerk voor het VHCP heeft ze met veel plezier gedaan. Een van de activiteiten bij Brabers, waar het secretariaat is ondergebracht, is gericht op het veterinaire veld. “Binnen dat team was dringend versterking nodig en mijn overstap was een voor de hand liggende oplossing, gezien het feit dat ik dierenarts ben”, geeft Linda van Gaalen als korte toelichting op haar vertrek. “Als ik nog iets mag meegeven aan de achterban, dan is het de focus op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) in de brede zin van het woord. Dat is wat ieder VHCP-lid zou moeten omarmen. Uiteraard zijn er al de Responsible Care-verplichtingen, maar je kunt het met elkaar naar een nog hoger plan tillen. Veiligheid Voorop is daarvan een goed voorbeeld. Dit vraag om een extra inspanning, maar MVO wordt een 'license to operate'. Een keihard business incentive.

Bovenal wil ik de leden meegeven zichzelf te zien als vlaggendragers van de chemische branche. Zij vormen met elkaar een cruciaal onderdeel van de gehele keten. Dat is iets om trots op te zijn en duidelijk te tonen aan de buitenwereld! Ik wens alle leden ontzettend veel succes bij al hun inspanningen en wil nogmaals mijn dank uitspreken voor de prettige samenwerking.”

Ledenoverzicht VHCP

(b) = buitengewoon lid (logistieke dienstverlener)

Aako B.V.	Jagt Chemie GmbH
Akzo Nobel Base Chemicals B.V.	Keyser & Mackay C.V.
Arch Timber Protection B.V.	L. van der Lee en Zonen B.V. (b)
Arkema B.V.	Lonza Benelux B.V.
Van Appeldoorn Chemical Logistics B.V. (b)	Loodet B.V.(b)
Azelis/Interland	Mavom B.V.
BASF Nederland B.V.	Melspring International B.V.
Bayer B.V. Divisie Material Science	De Monchy International B.V.
Biesterfeld Nederland B.V.	Necarbo B.V.
Boom B.V.	De Noord Chemicals B.V.
Brenntag Nederland B.V.	Norkem B.V.
Breustedt Chemie B.V.	Prayon-Benelux N.V.
Brunschwig Chemie B.V.	QolorTech B.V.
Cimcool Industrial Products B.V.	RodaChem B.V.
Jan Dekker B.V.	Shell Chemicals Europe B.V.
Distributiecentrum Van den Anker B.V. (b)	Synerlogic B.V.(b)
ECEM (European Chemical Marketing) B.V.	Transmare B.V.
Flevo Chemie (Nederland) B.V.	Triconor Distribution B.V.
HCI Chemicals Nederland B.V.	TrustChem Europe B.V.
Helm Chemicals B.V.	Univar Benelux
HRC Chemicals B.V.	ViVoChem B.V.
ICH Zaanstad B.V.	G. Vogler B.V.
IMCD Benelux B.V.	Will & Co. B.V.
In2Food	Yara Industrial B.V.

